

Nro. 49.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Decembernek 16-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

Az itten tartózkodó Orosz tisztek a' közelebbi múlt kedden esküvéssel köteleztettek, a' mostan uralkodni kezdett I. Pál Orosz Császár hűségére. — Hertzeg Rozumowszky első rangú Orosz Követ és Minister mind maga, mind tselédjei és equipazsája mély gyászba öltözve mentek bé a' Császári várba, olly véggel hogy ő, tudniillik a' Követ hivatalbeli jelentést tégyen néhai II. Katalin Orosz Császárnénak *Novemb. 17-ken* történt halaláról. — A' Fels. Cs. és Kir. Udvar három hétig tartó gyászt öltözött tegnap magára, ezen meg hólt nagy Fejedelem Asszonynak végső meg tisztelése végett. Két hétig mély gyászt,

C c c

egy hétig fél gyászot fog viselni. — Itten minden főbb uraságok és tselédjeik hasonló gyász ruhákat öltöztenek magokra.

Ő Felsége ezen hónapnak 1-ső napján, az Ő Felsége táborából való szökevényekre való nézve, ilyen kegyelmes Kir. parantsolatot és közönségesen való engedelmet adott ki: — Minekutánna Ő Felségének értésére esett volna az, hogy az Ő Felsége táborától el-szökött katonák, a' magok előbbeni helyekre és állapottyakra vissza térni nagyon kívánkoznának, tsak hogy az ő el-szökésekbeli hibájok nékiek meg engedtetnék, a' melyre rész szerént mások által tántoritottanak-el, rész szerént pedig gondolatlanságból vetemedtenek; Ő Felsége is annakokáért, nagy kegyelmességitől indittatván, hogyha azon szökevények, a' magok el-szökéseken kívül semmi egyéb nevezetes gonofságot nem tselekedtenek, nékiek a' *General-Pardont*, közönségesen való engedelmet, olyan fel-tétel alatt méltoztatott kegyelmesen meg-ígérni, hogyha a' közelebb jövő Januariusnak 1-ső napjától fogva, Oct. utolsó napjáig 1797-ben, az az 8 hónapok alatt a' Cs. K. táborhoz önként vissza térnek, a' magok regimentjeikhez vissza mennek, vagy pedig az Országban akár hol, vagy az Ő Felsége Birodalmán kívül, az Ő Felsége követinél magokat jelentvén, hibájokat hamis esküvéseket meg ismervén, azokat megbanják, és azt igerik, hogy ennekutánna azen se regnél, regimentnél fognak meg-maradni, a' honnan el-szöktenek, a' kik közül azok, a' kik a' katonaságba Capitulatio mellett állottanak bé, azt tellyesíteni fogják, tehát az illyenek, mindenféle büntetés 's fenyték alól ez által fel-szabadittatnak, és az említett hibájokért semmiféle szemre való hanyást nem fognak szenvedni, hanem előbbeni szolgálatjokba bé-álván, meg-esett hibájok örökös feledékenységbe fog menni, egy szóval, azon tselekedetekért, se ben az Országban, se pedig azon kívül, semmiféle büntetés nem alá nem fognak vettettetni. — Sőt e' mel-

lett, ha kiknek azon hibájokért valamely jószágok confiscaltattanak, vagy sequestraltattanak volna, akár légyenek ők ezután is szolgálatra valók, akár nem, mindazok nékiek vissza adattatnak, a' melly Kir. kegyelem mindazonáltal, csak azokra terjed-ki, a' kik ezen Kir. kegyelem ki-hirdetéséig szöktének el, melly is mind a' szökevényekre, mind pedig minden rendbéli tisztviselőkre való nézve, a' magokat ezen Kir. Patenshez való alkalmaztatás végett adattatott-ki.

Ellenben pedig azokra való nézve, a' kik ezen Királyi kegyelemmel élni, és a' magok eléb-beni állapotjokra, helyekre a' meg-határozott idő alatt vissza térni el-múlatják, azoknak többé kegyelem nem adattatik, hanem érdek szerént fognak meg-büntettetni, úgy szintén azok is, a' kik ezen Patens publicatiója után találának elszökni, mellynek el-távoztatása végett, mindenek jó idején meg kivántattanak intettetni. Költ *Bétsben*, a' fenn irt napon 1796-ban.

Batáviai Respublika.

Hogy a' *Batáviai* Constitutió plánuma helyben hagyattasséké, vagy pedig abban valamely jobbítás tétettessék vagy egészen megvettettessék, annak szorosan való meg-visgálására Nov. 29-ke rendeltetett vala ki; arra a' történetre pedig, hogyha az egészen meg-fogna vetettetni, a' határozatott-meg, hogy a' Commissió 21 személjeből álló tagjaihoz, még 10 személjek rendeltetvén-ki, ezen 31 személjeből álló Commissió, egy hónap alatt egymás újj plánumat dolgozván-ki, azt a' Nemzeti Gyűlés ítélete alá bocsássa. Hogyha pedig a' Nov. 29-kén, a' Nemzeti Gyűlés előtt a' meg-visgálás végett eléforduló plánum, helybe találna hagyattatni (mint-hogy az Igazgatás béli Constitutiónak szükséges voltát, a' jelenvaló békességbeli szerződésre való nézve, a' mellyben egy Statusnak is, a' maga Igazgatása béli Constitutióján kívül, valóságos bé

follyása nem lehet, minden Részben valók által-
látják), az úgy neveztetett *Unitariusok*, vagy pe-
dig azok, a' kik az egyesség, és meg-olozhatat-
lanság mellett tartanak, előre azt kívánják, hogy
az *egyességbéli Principium*, mint a' meg-*visgála-*
sok fundamentuma, a' Nemzeti Gyűllés által hely-
ben hagyattassék, hogyha pedig a' Constitutió
plánuma úgy találna helybe hagyattattatni, mint-
egy olyan *Materia*, a' mellynek mivoltához még
szó férhetne, mindazon ellenvetésekre, nehézsé-
gekre való nézve, a' mellyek a' tsak most emli-
tett *Principium*, fundamentumos állatás ellen, ma-
gokat elé adhatnak, azokra való nézve, az ab-
ban elé-forduló *Articulusokban*, a' Nemzeti Gyül-
lés tellyességgel meg ne köttettessék.

A' Nemzeti Gyűllés vélekedései három részre
vagnak mostan fel-oloztattatva. 1) A' *Foederá-*
listák, rész szerént a' magok *speculatiójokbeli*
systemájokból, rész szerént *interessentiából*, rész
szerént pedig nagyra való vágyodásból azt kíván-
ják, hogy az ennekelötte vólt *Provintziákbeli*
úgy neveztetett *Statusok² Souverainitások*, felsőbb-
ségek, ennekutánna is maradjon-meg, és az ezen
Részben lévők többnyire, tsak a' születések által
magokat másoktól meg-külömböztetni kívánó, és
olyan gazdag személjeből állanak, a' kiknek
elei, ennekelötte a' *Provintziákbeli* főbb hivata-
lokat szokták vala viselni. 2) Az úgy nevezett
fel-támodást szerzők, a' kik mennyiben tsak lehet,
mindenekben az egyenesség és igazság ki-*szolgál-*
tatásabeli kívánság mellett vagnak. De ezen
két részben levőknek nem igen nagy a' számak. —
3) A' *Mérséklettek* részén lévők, a' kiknek fejek,
Repraesentans van de Kasteele, leg helyesebb
Rész tagjainak láttattatnak lenni, a' kik azt ki-
vánják, hogy az Országának azok az egymástól
külömböző részei, mellyeknek *Territoriumai*, Ha-
tárai és népességei együtt véve, egy egy kis Sta-
tust formálnak, az egyességre, *Souverainitásra*
felsőbbségre, külső és belső igazgatásokra, finán-
tziájokra, jövedelmekre nézve, egyik a' másikkal

egyesítettvén, egy *Egésznek* tartottassanak. Ezen Rész úgy látja, hogy az egész *Batáviai* Respublikának, mind a' hatalma, ereje, belső nyugodalma, boldogsága, az ő frigyesséivel és Frantzia Országgal egyességben való meg-maradhatása, a' helytartói hivatalnak örökre való el-törlése, és annak réájok való nézve ártalmas és káros befolyásának el-távoztatása, egyedül tsak a' fennebb említett systemának helyben való hagyásától, és meg-erössítésétől függene — és úgy láttzik, hogy az egész *Belga* Nemzet nagyobb része, leg helyesebbnek lenni ezt tartaná, a' minthogy egy-néhány napok alatt, ezen systemának helybe hagyása, meg-erössítése végett készítettett *Memorialisoknak*, *Amsterdámban*, *Hárlemben*, *Dordrechtben*, és több más helységekben, igen sokan alá-jak irták a' magok neveiket, mellyek a' Nemzeti Gyűlésnek 28-kán tartatott ülésében felette nagy számmal fordúltanak elé. Ezen systema iránt való Instantziának, tsak az *Amsterdámiak* 14000-ren, a' *Dordrechtiek* pedig 600-zan irták alá a' magok neveiket. — Ezek iránt, a' Nemzeti Gyűlésnek Nov. 29-kén tartatott ülésében, hogy mi határozatott legyen-meg, a' fennebb meg-irt tudósításnak útra lett indítása alkalmatosságával, még tudni nem lehetett

Frantzia Ország.

A' tolvajság millyen erőssen uralkodjék Fr. Országban, arról a' közelebb ment levelünkben is emlékeztünk, most pedig egy *Párisi* Bankier felöll, ugyan onnan, Nov. 23-kán azt irják, hogy a' tolvajok 7 ajtot nyitván-ki, a' kabinétjából 50,000 livránnyi kész pénzt lopták volna el, ki is szerentséjére az előtt harmad nappal fizetett vala ki 400,000 livrákat, a' melly történet, hogyha meg esni nem talált volna, ezen summa is a' tolvajok prédájává lett volna. — Ezen, és ehez hasonló történetekre való nézve, a' vigyázok száma meg-szaporittatott, és nem nemtsak benn *Párisban*, hanem a' falukan is, az előbbenieknél

keményebb vigyázat iránt tétettettek szükségesei
rendelések. — A' *Párisi* levelek még mind hirde-
tik, hogy a' Frantzia Respublika, az emberi vér-
nek eddig kiméltelenül lett ki-ontása, és ennek
utánna annak meg kiméllése végett, a' fegyver-
szűnésnek ki-efzközlésére való nézve, Gen. *Clar-*
két Bétse küldette volna, ki is maga mellé *Se-*
cretariusul Dijoni Polgár *Perretet* vette fel, ki is
Jenába folytatta vala a' maga tanulását, és tanúlt
embernek lenni mondatik. — Azon katonák szá-
mát, a' kik *Vendééből Straszborg* mellé mentenek,
a' *Párisi* levelek 10,000-re tézik.

A' *Strasburgi* Nov. 26 kán irt levelek szerént,
a' Gen. *Moreau* fő kvártélja, még addig *Schiltig-*
heimban vólt, a' Gen. *Bourciere* pedig *Brumátban*.
Gen. *Dessaix* felöll az a' hir, hogy az előbbeni
egéssége újra helyre álván, a' vezérlést ismét a'
kezihez vette volna. — A' *Sárdinai* Király újj
Ministere, Nov. 22-kén érkezett-meg *Párisba*. — A'
Párisi Nov. 25-kén irt levelek azt erössittik, hogy
a' Frantzia Directorium a' Frantzia Respubliká-
nak a' *Nápollyi* Királlyal kötött békességnek tö-
keletességre lett menetelit, egy arra ki-rende-
tett követtség által, már mind a' két Tanátsnak
tudtára adattatta volna, és e' mellett azt is hir-
lelik, hogy a' Pápa Ö Szentségével kötendő bé-
kességnek, a' *Nápollyi* Király által való ki-efz-
közlése is, újjolag munkába fogna vétettetni. —
Az *Isle de Franceból* jött levelek szerént, a' Fran-
tziák ottan lévő Coloniájok tsendességben vagy-
nak, és hogyha az Anglusok oda bé akarnának
ütni, a' nekik való ellent állásra is, kemény ké-
születek tétettettek; de a' más Coloniákban a' *Né-*
gerek a' magok szabadságaikat még eddig meg
nem nyerhetvén, mindenütt égetnek, ölnek, pusz-
títanak, mellyre való nézve a' Coloniák gyűlése,
a' Directoriumnak azt a' Commissariussát, a' ki-
nek a' *Négerék* szabadságát proclamálni, ki-hir-
detni kellett volna, ismét el-küldették onnan. —
Párisban most egy font kenyérnek 3 sous és egy pf.
egy font husnak pedig az arra 8 sousra határoztak.

tatott. — *Orléansban* egy puszkaporos malom felgyúlván, annak tüze a' benne dolgozott 8 munkásokat, és ezek mellett egy asszonyt ölt-meg.

Minister *Delacroix* nagyon meg-boffzankodván azon, hogy az ő *Laconicus Stylussal* való írása módjáért, szemre való hányásokat szerzett magának, arra határozta magát, hogy ennek-utánna a' *Lord Malmesburyval* való Correspondenziaját egész titokban fogja folytatni. A' békeségnek ezen két ki-efzközölő személjei még mind halgatnak; de ebből még semmi rosz következtést azért se lehet formálni, mivel a' Fr. Minister, *Lord Malmesburyval* különösen is beszélleni szereti, a' melly a' leg első egymással való beszélgetések, tanátskozásaik alkalmatosságával tett kérdéseiből ki-tettzik. És közönségesen úgy lehet gondolkozni, hogy az aspectusok szerént, a' békesség megkötéséhez nagy reménységgel lehet lenni, a' melylyet, mind a' két Nemzet nagyon ohajt, és kívánva vár. — A' többek között az *Arras* városabeli Polgárok, a' Fr. Directoriumhoz ilyen forma magok ki-jelentéséket küldették-bé:

Hogy a' Frantzia Országi Szabadság, és a' sokaknak el-nyomattatások iránt folytató háborúban gyakorta kegyetlen véres ütközetek tartatnak, annak immár 5 éftendeje. — Öt éftendeje annak is, hogy mi a' szabadságért viaskodunk, és már győzedelmeskedtünk; arra ment már ki a' dolog, hogy a' békességnek ki-efzközlése munkában vétettetett, és a' mi kívánságunknak is, tsak ez az egyedül való tzélja. De melly gyönyörüséges, és be felséges dolog lenne az, hogyha a' békesség, a' szabadságnak meg-tartása mellett mehetne tökéletességre, melly hogy a' képpen legyen, arra mi minden erőnket készek vagyunk réá-fordítani.

A' *Lord Malmesbury* tett fel adásaira, né-mellyek azt a' meg-jegyzést tették, hogy az *Ut-rechti* békességben is, *Anna* Királyné, a' maga kívánságait a' vele egyesült minden hatalmassá-

gok nevében adta-fel, a' nélkül, hogy az arra való tellyes hatalom létele végett, valakitől megkérdeztetett volna.

Frantzia Ország egyik sebit alig gyógyithatja meg, 's azonba már más vérző sebet kapott, a' mellyet tellyességgel meg nem gyógyithat, mellyet a' *Párisi* közönséges levelek e' képpen rajzolnak-le: Sokan azzal ketsegtetik magokat, hogy a' mostani Orzáglás formája igen jó és atyai volna, a' melly mennyi részben légyen igaz, azt az ide alább meg-irt dolgokból, alkalmasint ki-lehet hozni: az újság levelek minden nap azt trombitálják, hogy kézszebbek a' mi derék Respublikánusi katonáink magokat inkább meg-ölettetni, hogy sem az ellenségnek fel-adni, és hogy a' most folytató hadból, a' mi hadi seregeink az ellenséget lassan lassan ki-fárasztják. *Bourdon* azt erőssitti, hogy az 500,000 féjer Fr. Coloniák közül, 25000-ren bizonyoson meg-ölettettek. — Mind a' Politzáj, mind pedig a' minden napi tapasztalás meg-mutatta azt nekünk, hogy az emberek immár, se a' városokban, se a' falukan, se a' magok hajlékokban, se pedig az Ország uttyán bátorságban nem lehetnek, mindenütt széltiben meg-ölettetvén, és a' gyilkosságot a' mostani Orzáglás meg nem akadalyoztat-hatván. — *Dümolard* az 500 személjek tanátságban maga adta-fel, hogy a' *Lyon*i 700 fattyú gyermekek közül, az élelembéli szükség miatt, 650-nen hóltanak-meg. — Egész Frantzia Országban, és *Párisban* nem hall most egyebet az ember, hanem a' külömbkülömbféle embereknek erőszakoson való meg-ölettetések historiájok elé beszélesek, úgy az azokét is, a' kik vagy az éhség, vagy pedig egyéb okokra való nézve, kettségbe esvén, életektől magok fosztották meg magokat. — Hat illyen a' jó Orzáglás modja, a' mellyben ennyi rosszak mennek véghez? nem leheté az illyen Orzáglásnál más jobb atyai Orzáglás modja??

Austriai Belgium.

Gen. *Bournonville*, a' mint a' *Brüsszeli* Nov. 26-kán irt levelek hirtelik, egynéhány napoktól fogva, *Brüsszelen* kereltül, rakással küldi a' *Kurirokat Párisba*; a' *Brüsszeli* Municipalitas pedig, olyan rendelést vett, hogy a' katonaság számára, sok kvártéljokat tartson készen, a' mellyből azt kezdték magyarázni, hogy a' tábornál lévő truppok, a' végett fognának oda vissza vitettetni, hogy azok ottan újjolag organizáltassanak. De ezen truppoktól is tartanak a' *Brüsszeliek*, hogy ők is a' Déákné vásznánál nem lesznek jobbak, 's majd annyi excessusokat fognak tenni, mint az eddig *Brüsszelben* fekvő lovas Jágerek, a' kik minden nap lopnak pusztitnak, a' melly tselekedeteik iránt a' Commandánsnál tett panaszok semmit sem használtak.

Az *Austriai Belgiumi* Departementumok', osztályok' nagyobb részében olyan nagy alattamban való nyughatatlanságok vagynak, hogy azok szinte szinte ki ütik magokat, nevezetesen pedig *Lövenbe*, és annak szomszédságában. — A' szabadság fáját már is sok helyeken le-vágták, és a' parasztok sok helyeken gyűléseket kezdettenek tartani, mellyeknek hogy valami rossz következesek ne legyen, minden faluban 20, 30 lovasság a' végett rendeltetett-ki vigyázatra, hogy azok közül mindenik, a' leg elébb adandó jelre, egyik a' másiknak azonnal segítségére menni el ne mulassa. — Hogyha *Brüsszel* körül valahol, valamely fel-támodás találna lenni, a' *Brüsszeli* levelek azt írják, hogy azon éppen nem vólna miért tsudálkozni, mivel a' lakosok el-nyomattások olyan nagy, hogy azok őket egészen kétségbe ejtik. Ide járúl még az is, hogy az egész Respublikánusi Frantzia Országban szerte szejjel el-terjedett úton álló tolvajok sokasága is, szorongattatások közé helyheztették őket.

A' *Véseli* Nov. 29-kén irt levelek azt hirtelik, hogy a' *Párisi* Fr. Respublika Finantz mestere, a'

Respublikának minden Agenseihez, olyan értelmű parantsolatot küldett volna ki, hogy annak vételitől fogva, a' *Rénus* vize bal bartyán lévő Prussiai Provintziákban lévő Papságok Jofzágai, azokból való jövedelmek, a' régi lábokon maradjanak-meg, és az azok iránt eddig való rendeléseket tellyesíteni, szakasszák félbe.

Muszka Ország.

A' *Pétersburgi* levelek azt a' szomorú tudósítást hirtelik, hogy a' II-dik Nagy *Katalin* Muszka Országának Császárnéja, a' közelebb múlt hónapnak 15-kén frissen lévén, azon estve egy kis Társaságban az időt játékkal töltötte, más napra kelvén, akkor is jól vólt, és a' maga kabinetjában dolgozni kezdett, dél előtti 9 órakor pedig egy oldal félt való szóbába bé-menvén, minekutánna abban hosszabb ideig múlatott volna, mint sem abban múlatni szokása vólt, a' mellette vólt szóba léányai utánna bé-menvén, a' Császárnét, már akkor tsaknem egészen meghalva találják, kit is onnan fel-emelvén ágyba tészik, hívják a' Doctorokat, egynéhány eret vágatnak rajta, a' testének külömb külömb részeire szivó flastromokat ragasztanak, hánytatót adnak-bé nékie, de mind haszontalan, mivel mindezek az ő jobban létinek igen igen kevés jeleit mutatták, a' mint-hogy Nov. 17-kén estvéli 9 órakor, a' Nagy Fejedelem Asszony, a' rajta esett gutta ütésben meg is halálozott. — Ezen Császárné 1729-ben, Májusnak 2-kán születtetett vala *Zerbstben*, és az *Anhalt Zerbsti* Fejedelmi házból való vólt, 1762-ben pedig Muszka Országának Császárnéja lévén, a' maga uralkodását 34 esztendőök alatt nagy böltsességgel, hirrel, és szerentsével folytatta, a' melly Muszka Ország határait láthatolag ki-szélesítette, és a' maga Orzága belső állapottyát, minden tekintetben nagyobb tökéletességre vitte, a' melly uralkodása, nemtsak a' Muszka Birodalomban, hanem az egész Európában is *Epochát* tsinált.

Mihelyt éfzre vették, hogy a' gutta a' Császárnét meg-ütette, Hertzeg *Subov* a' Nagy Hertzeghez azonnal stafetát küldett *Gatschinába*, a' kinek eleibe, a' hamarább való érkezése végett, külömb külömb rendbéli lovak küldettettek vala, de még is a' Nagy Hertzeg, az útnak rossz-sága miatt estvéli 9 óránál hamarább meg nem érkezhetett, akkor pedig a' Császárné meg-gyógyulásához már semmi reménység nem vólt.

Meg-érkeztvén a' Nagy Hertzeg, azután tsak hamar *Grof Czeremetoffat* Nagy Marschallá, *Tiesenhausen*, és *Wielhorsky* Urakot pedig Hofmarschallákká, más napra kelve pedig, az az Nov. 17-kén *Pleschejew*, *Raztoptschin* Urakot, és *Gróf Schouwaloffat* maga Generál-Adjutansaivá nevezte-ki.

A' Császárnének meg-halálózása után, a' mostani I-ső *Pál* nevezet alatt való Császár, éjtszakai 11 órakor az Udvari Kápolnába menván, és ottan a' maga áhítatosságát véghez vivén, azután a' Metropolita az újj Császár Manifestumát, és az esküvést olvasta-fel, mellynek a' jelen lévők mind alája irták a' magok neveiket. — A' mostani Császárné pedig, minekutánna a' kerefzet meg-tsokolta vólna, a' Császár eleibe ment, és a' hozzája való hiveség iránt, a' maga esküvését letette, a' kit annakutánna a' Császár leg nagyobb nyájassággal ölett-meg. — A' templomból lett visszámendetel után, a' meg-halálózott Császárné tetemeihez menván, az ő kezeit és lábait, a' Császári familia meg-tsokolta.

Úgy hírlelik, hogy Feldmarschal *Romanzowhoz*, és *Repnin* Hertzeghez még azon az éjtszaka a' végett indittattanak vólna el a' Kurirok, hogy mind ketten *Pétersburgba* jöjjenek.

A' Császár és a' Nagy Hertzeg Nov. 18-dikán reggel, közönségesen a' Parádén meg-jelenvén, nagy öröm ki-jelentések mellett fogadtattanak. Ő Felsége pedig ezen, és az utánna való napokon sokakat nagyobb tiztségre emelt, és egyné-

hány rendelkezéseket adott-ki. A' gárda regimentek kommandóját a' két Nagy Hertzegekre, a' *Pétersburgi* truppok vezérlését pedig Gróf és Hertzeg *Alexanderre* bizta Ő Felsége; Gróf *Subow* a' maga hivataljában továbbra is meg-hagyattatván, a' Császár Ő Felsége kegyelmességit méltóztatott hozzája mutatni. — Gróf *Soltikof Miklos*, Hertzeg *Repnin*, és Gróf *Czernikow* Feldmarschalokká, Gróf *Ostermann* Cantzellariussá, és Grof *Besborodko* Marschal Rangal, V. Cantzelláriussá neveztetett-ki. — Az Akademia Praesidiuma, mellyet eddig Hertzeg *Daschkow* folytatott, *Bacouninra* bizattatott. Egy szóval, a' mostani Császár, és Császárné uralkodások kezdetével, sok változások estenek.

A' mostani új Császár meg-parantsolta, hogy ennekutánna a' katonai forma ruhákon, semmi-féle arany ezüst tziifraságok ne viseltessenek. — A' *St. Anna* Rendje 3 Classisokra osztattatott, és egyfzersmind az is meg-határozottatott, hogy a' katonák közül egy is, a' ki a' katonaságban 25 esztendeig szolgált, a' katonai fenyítették alá ne vetettessék, hanem mindenik a' *St. Anna* Rendniek emlékeztető pénzivel jutalmaztassék-meg. — Azok a' truppok, a' mellyek *Gatschinában* vóltanak, a' Császár Ő Felsége által a' testörző sereggel egyesítetttenek.

A' Császár Ő Felsége a' maga attyának III-dik *Péternek* az Udvari Kápolnában *Requiemet* tartattatván, egyfzersmind azt is meg parantsolta, hogy annak tetemei, egész illő pompával, a' Császári kriptába tétettessenek. Ezután pedig a' Császárné temetési pompája és tzerémoniaja menjen véghez, A' *Pétersburgi* levelek hirlelik azt is, hogy a' Császár Ő Felsége, a' közelebb jövő Januariusban, Muszka Ország fő várossába, *Moskauba* fogna elmenni, hogy ottan magát solenniter meg-koronáztassa.

Török Birodalom.

Frantzia Minister *Verninac*, a' 2-dik Nrs. alatt, és Oct. 6-kán *Konstántzinápólyban* költ újság leve-

liben azt írja; hogy Gen. *Aubert Dubayet*, a' Fr. Respublika *Konstantzinápólyi* újj követe, *Konstantzinápólyba* tsak *a la Incognito* érkezett volna meg Oct. 2-kán, a' kinek meg-érkezésin az uttyában, az *Ottomanniai* földön lévő Igazgató Székek, helységek, és városok igen örvendettenek, és mindenütt rendkívül való tiszteletet adtanak néki; de a' többek között leg nevezetesebb vólt *Philippopolisban Hacki Pacha*, kinek is a' maga meg-érkezését Gen. *Dubayet* előre meg-izenvén, ő is a' város kapujától fogva, a' Gen. *Dubayet* szállásáig, két sorban álló nagy számból álló őrizőket állított-ki, *Hacki Pacha* pedig *Dubayetet* a' maga fényes Séráiljában úgy fogadta, mint voxához illet, a' nagy fényesség és napkeleti pompa közben is, egész ottan való mulatasa alatt *Dubayetnek*, egyfersmind barátságos szeretet is mutatván hozzája *Hacki Pacha*. De hogy a' Gen. *Dubayet* *Konstantzinápólyba*, *a la Incognito* való bémenetelinek mi lett légyen az oka, azt *Verninac* elhalgatta. Ennek pedig a' vólt a' valóságos oka, hogy *Aubert Dubayet* azt kívánta, hogy az ő *Konstantzinápólyba* való bémenetele is olyan nagy pompával mennyen véghez, mint a' *Mufzka* követé, és hogy a' kikötő partról ágyúzzanak eleibe, a' melly kívánsága azért nem tellyesítettett, hogy a' *Frantzia* követeket máttzor is olyan nagy pompával el-fogadni, nem vóit szokásban. A' *Reis-Effendivel* való Conferentziájában a' többek között azt kívánta *Dubayet*, hogy ő is a' régi *Frantzia* követek jussaival, nevezetesen pedig a' *Catholica Ecclesiak* óltalmazásabeli jussal élhessen, és ezen utólszori kívánsága, minden gondolkodáson kívül meg is engedtetett néki. Ezeknek utánna azt kívánta, hogy a' *Templo-moknak* egy részét, az oda menendő *Frantzia* katonák számára rendelék-ki, a' kik hajókon nem kevesen fognának oda meg-érkezni, és ezen hajók közül egy, már meg is érkezett.

Spanyól Ország.

Madritből Nov. 4-kén. *Kadixből* rövid idő

múlva 16 linéa hajók, és 4 fregatták, egynéhány más rendbéli hajókkal fognak *Amérika* felé utnak indulni, a' melly hajókba mind öfzveséggel, 12 regiment gyalogság szállott-bé. — A' *Toutoni* Frantzia eskadrékkal magát egyesített Spanyol flotta, mihelyt arra viszi a' dolgát, hogy Admirál *Jervis* a' közép tengert el-hagyni kéntelenítettik, azonnal a' *Gibráltári* ki-kötő helyeket szándékoznak a' Spanyolok ostrommal körül venni, mellynek végbe vitelére, 40,000 embereket szándékoznak réá fordítani. A' *St. Rochi* tábort, a' mellyben mintegy 20,000 emberből álló katonaság van, és a' hová a' munitziókat, nagy ágyúkat még mind hordják, Gen. *Alencaster* vezérli. Ha a' *Portugalliával* való egyenetlenség jóvá nem tsináltathatik, a' határoztatott-meg, hogy a' *Madritti* egész őrizet, a' *Portugalliai* háatar mellett fekvő táborhoz masirozzék.

Hadi Történetek

A' *Rénus* felső mellyékiről ezen folyó hónap 2-án azt irják, hogy az *Austriai* vitézek, a' Frantziáknak *Kéhl* előtt való kemény sántzaikra Dec. 1-ső napján réájok ütvén, ámbár a' Frantziák keményen óltalmozták légyen is azokat, de még is a' mi vitézeink kemény ostromlása által megvétettenek, mellynek alkalmatosságával, az elfoglalt sántzok, a' Frantziák' holt testeikkel csak nem tele lenni találtattanak; a' sántzoknak elfoglalások után pedig, *Kéhl* falvát is meg vévén a' miéinkek, azt őrizettel meg-rakták, a' faluban volt Frantziáság pedig, a' falutól egy fertály órányira, a' vár előtt lévő sántzokba húzták vissza magokat, de hogy ott se sokáig fognak meg-maradni, azt onnan lehet gondolni, hogy a' gránátok és az ágyú golyóbisok zápora, már 12 órák alatt hullott a' várra, és hogy a' vár már is keményen ég. — A' *Rénus* szigetét *Auenheimat* is meg szállották már az *Austria* vitézek, a' honnan *Kéhl* felé a' *Strafsburgi* hidat öfzve lövöldözhetik. — A' *Hünningeni* hid is széjjel lövetett im.

már, és hogy *Hünningen* is Nov. 29 és 30-kán is keményen lödöztetett, arról már a' közelebb ment Kurirban is emlékeztünk. A' Frantziák már *Strafsburg* felé kezdték magokat öszve húzni. — Ha a' *Strafsburg* és *Kéhl* között való hidat az Aus-triaiak széljel lödözhetik, nints azután a' *Kéhl* várnak is hová fatsaradni, vagy akar vagy nem kénytelen léfzen magát fel-adni.

Elegyes Tudósittások.

A' *Rénus* felső mellyékén fekvő táborunknál vagynak mind öszveséggel 34 5/6 bataillonok 30 kompaniák, és 48 eskadronok; a' *Rénus* alsó mely-lyékin fekvő táborunknál pedig 81 5/6 bataillo-nok 152 kompaniák és 181 eskadronok. — A' Ma-gyar Országi Zsidóság, hadi segedelembe újjonan 801 Rforintokat fizetett-bé. — A' *Manheimi* Dec. 3-kán költ levelek azt erössittik, hogy a' mi vi-tézeink a' *Kéhl* mellett lévő *Rénus* szigetét bizo-nyoson el-vették, és hogy *Kéhl* falva is, még mind a' Császári vitézek kezekben vagyon.

Anglia ezen esztendőre, a' maga tengeri erejére költött 6 millió 764,460 font sterlinget, a' táboraira 11 millió 907,399 font sterlinget, az ár-tillériájára 1 millió 959,859 font sterlinget, egyéb költségei pedig mind öszveséggel 26 millió font sterlingre vettettetnek.

Az *Olasz* Országi szélekről tsak annyit irnak, hogy Gen. *Laudon* a' maga corpussával, *Arconál*, Gen. *Dávidovich Alanál*, *Alvintzi* pedig *Padvától* nem messze fekszik, hogy *Mántuához* annál közelebb lehessen. — Némelly levelek azt hirle-lik, hogy a' Frantziák a' közelebb múlt hónap-ban *Mántuát* meg akarván venni, onnan nagy károkkal villzá verettettek. — A' *Roverédói* Dec. 5-kén költ levelek pedig azt hirlelik, hogy Gen. *Alvirtzi* nagyobb részint *Bassanó* felé húzta vól-na magát, mindazonáltal *Pádánál* és *Vincenzánál* hagyott hatra egynéhány truppokat. — Az ellen-ség az *Ets* vize hollzára *Villanovától* fogva *Vadó*

és *Caldieró* felé *Rancoig*, és innen *Lonigóig* húzatott magának cordont.

Tudományt tárgyazó Tudósítás.

Sopronban *Szisz Klára* könyv-nyomtató műhelyében következő tzimű igen hasznos könyvetske adatott ki e' folyó elztendőben: *Egészséget tárgyazo Katekismus*, vagy is, *kérdésekbe és feleletekbe foglalt oktatás*, miképen kellessék az egészséget betsülni és őrizni, derék 's egészséges gyermekeket nevelni, a' betegekkel okossan bánni, és némelly közönséges betegségekben, főképpen a' hirtelen való veszedelmekben magán segiteni. Minden nem Orvosnak, de kiváltképpen a' köz népnek és az Oskolába járó gyermekeknek számára. Doct. *Kiss Jósef Gróf Szechényi Ferentz* Ő Excellentiájának Udvari Orvossa által 1796. elzt. Második kiadás.

Ennek a' hasznos könyvetskének nemtsak a' homlokán lévő tزيمة, hanem a' foglalalatya is igen sokat igir, és rövideden de summásan és értelmesen elő adja azokat, a' mellyeket *Unzer Német Ország* igen tudós Orvos Doktornak hat darab munkájában olvasunk. Nemtsak a' közönséges nyavalyákról, hanem még azokról is hasznosan tanit, a' mellyek gyakorta előfordúlnak ugyan, de a' mellyekről ritka orvos könyv tanit. Illyenek p. o. a' vízbe fült, a' füst, közfén, 's más ártalmas gőzök, és a' dögleletes levegő ég által meg fojtatott emberekkel való bánásról szóló tzikkelyek, mellyek által mivel igen sok szerentsétlen ember meg fosztatik életétől, meltó, hogy az azokkal való bánást, ne tsak az Orvosok, hanem a' köz emberek is értsék, és az előfordúlható történetekben segítsenek emberi felebarátjaikon. Az egész könyvnek az árra *Sopronyban*, és *Pesten* Titt. *Mosótz* *Institoris Gábor* Úrnál 20 krajtzar; a' kik pedig feles nyomtatványokat akarnak venni, jutalmasabban is meg szerezhetik.